

MUNKÁS

Rákosi Mátyás Salgótarjában — Lesz áram vagy nem — Nürnbergi per — Karácsonyi vásár — Saját kezükkel — Népkonnya — Nemzetiségi kérdés — Szénzünet jelentősége — Igazolói bizottsági határozatok — Sport.

DEMOKRATIKUS HETILAP I. évfolyam. 40. szám.

Megjelenik minden szombaton

Ára 120 — P

Salgótarján, 1945. december 1

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Hunyadi-utca

Rákosi Mátyás Salgótarjában

A miniszterelnök h. elvtárs köszönetet mondott a szénmedence hűségéért.

A Magyar Kommunista Párt mindent megtesz a bányászágért, de a munkásságnak is mindent meg kell tenni a széntermelés fokozásáért.

Nagy vendége volt Salgótarjánnak az elmúlt hét szombatián és vasárnapján: **Rákosi Mátyás** elvtárs, a Magyar Kommunista Párt vezetője, helyettes miniszterelnök látogatta meg városunkat látogatásának annál nagyobb jelentősége van, mert súlyos országos gondok, rendkívüli elfoglaltság között szakított magának időt arra, hogy eljöjjön a partihoz legközelebbnek bizonyult városba, hogy a töretlen és törhetetlen hűségért köszönetet mondjon, további munkára, küzdelemre buzdítson bennünket és megerősítse azokat a mélyenjáró kapcsolatokat, melyek a Kommunista Párt és Salgótarján lakossága között fennállnak.

Mindnyajunk számára nagy elményt és pótolhatatlan tanulságot jelentett Rákosi Mátyásnak a szombati pártaktívák és a vasárnapi taggyűlésen elhangzott, részleteiben rendkívüli érdekességekben monumentális előadás. A két óra alatt, míg hallgatói lehetünk, ugyancsak egész világ tárult fel előttünk. A nagy világ és a mi kis magyar világunk életvonalai kötdtek egymókba bennünk, világtények és apró magyar tények olvadtak össze egy egy rendkívüli világosságu képpé. Ha idáig nem találtunk volna meg helyünket a világban és szűkebb környezetünkben, Rákosi előadása nyomán most megtalálhatjuk.

Az elsőrendű ok, mely miatt Rákosi elvtárs bennünket lelkeresett, a hazai széntermelés katasztrófás csökkenése, a hibák észinte feltárása és a sürgős tennivalók körvonalazása volt. Ugyanezen okból látogatta meg ugyanekkor Vas Zoltán elvtárs, Budapest polgármestere a tatai bányákat, Farkas Mihály elvtárs a pécsvidéki bányákat és Nógrádi Sándor, iparügyi államtitkár, elvtárs, a borsodi szénmedencét.

Előadásában elsősorban is azokra a hiányokra mutatott rá, Rákosi elvtárs, melyek miatt lehetetlen a szükséges szénmennyiség kitermelése. Nagy hiány van bányafában. A robbantó anyag, a paxit minősége rosszabb a réginél. Nincsen elegendő mennyiségű karbid. A termeléshez szükséges gépek kétharmadát hurcolták el, vagy tették tönkre a németek és a velük egy huron pendülő nyilasok. Keves a kenőolaj. Rendkívüli mértékben járul a termelés csökkenéséhez a bányászok elégtelen ellátása élelmiszerekben, ruházatban. Keves a bakancs, minimális a zsiradék és teljesen hiányzik a cukor.

A sokféle anyaghiány mellett azonban a bányamunkásság mai összességében, bérviszonyai és a munkásságon belül egyesek helytelen maga-

tartása is hozzájárul a széntermelés nagyarányu csökkenéséhez.

Általában erősen csökkent a vajúrók száma. A bányászok egy része vonakodik a földalatti munkától. Ennek részben az is az oka, hogy fizetésben, idővedelemben alig van különbség a földalatti és külszíni munkás között. Ha azt akarjuk, hogy a vajúrók száma végzetesen ne csökkenessen, sürgősen intézkedni kell, hogy a vajúrók magasabb bérben és jobb ellátásban részesüljenek, mint a külszíni munkások.

De ezenkívül mindent el kell követni, hogy a csekély bérkülönbség, de az erőfeszítés közti annál nagyobb különbség miatt külszínre húzódo, főként fiatal bányászok uira visszatérjenek a földalatti munkához. A külszíniek között sok olyan munkaadó van (pl. hadifoglyok, elhurcolt bányászok feleségei, stb.), akiket nem a tényleges munkaszükség, hanem a segítő szándék helyezte a munkahelyére. Ezeket vagy át kell helyezni nekik megfelelőbb munkakörökbe, vagy pedig célgondozóknak kell átadni, mert így csak a szűkös bányászlejadagokat kissebbitik, sőt sok tekintetben hozzájárulnak az amúgy is megrendült munkafegyelem további romlásához.

A munkafegyelmet illetőleg is sok a kifogás. A munkából ma kétszer annyian hiányoznak, mint pl. tavaly. Az orvos fél a meggyőződése szerint egészséges bányásztól a pihenőt megtagadni, mert attól tart, hogy hamar reakciós hírbe kerül. Ha ezen az orvos nem tud segíteni, álljon az üzemi bizottság az orvos háta mögé és így akadályozza meg a lelkiismeretlen munkakerülést. Általában az üzemi bizottságoknak különös figyelemmel kell lenni arra, hogy a munkaidő pontosan és lelkiismeretesen legyen betartva. A szervezett, öntudatos munkások mindenütt összefogva dolgoznak, de ugyancsak mindenütt akadnak fegyelmelzen, nagy-szajú, munkakerülő emberek, akik izgatásaikkal, rendetlenkedéseikkel súlyosan megzavarják a munkarendet. Ezeket az embereket meg kell rendszabályozni, vagy kellő időben eltávolítani.

Nem mindenütt megfelelő a mérnökök és munkások viszonya. Az üzemi bizottságoknak különös gondot kell fordítani arra, hogy ez a viszony háborítatlanul jó legyen. Ne féltsék az üzemi bizottságok népszerűségüket! A népszerűségnek csak egy valódi kulforrása lehet: a becsületesen végzett munka. Ha a határozott, erélyes és biztos fellépés következtében lát-szólag meg is rendül valakinek a nép-

szerősége, hamarosan kiderül, hogy a termelést fokozó intézkedések helyességét előbb utóbb minden dolgozó belátja és ezzel a népszerűtlenné tünő bátor lépés épen ellenkezőleg, a befolyás növekedését vonja maga után.

Rákosi Mátyás, miniszterelnök-beliertes elvtárs észinte szavai, úgy hisszük mindnyajunk lelkében mély nyomokat hagyott és komoly meggondolásokra késztetett. De mindnyajunk közül főként azokokat, akik becsületes demokratikus gondolkodásuk, a magyar nép osztatlan szeretete megingatathatatlan tettkezségük révén annak az új Magyarországnak sziklaszilárd alapjai, melyet épen ezért a pokol kapui sem vehetnek be.

Ez a tél az ezeréves magyar élet egyik legsúlyosabb sorsdöntő tele lesz

mondotta dr. Bárányos Károly új közellátásügyi miniszter

Az új közellátásügyi miniszter hivatalbalépése alkalmával Szobek András politikai államtitkár üdvözlő szavaira többek között a következőket mondta:

Régi barátként jöttem ide, mert közületek sokakkal a mostani háboru kezdő éveiben sokszor voltunk együtt és töprengtünk azon, hogy hogyan tehetőek jobba a közellátás és hogyan tudnánk egy kicsivel nagyobb darab kenyert adni a dolgozóknak.

A közellátás feladata már akkor súlyos és nehéz volt. Azóta döbbenetesen megnőtt, sőt ijesztővé vált a közellátás problémája. — Döbbenetes, mikor azt látjuk, hogy a magyar hatósági közellátás a felét, sőt annál kevesebbet nyújt a magyar ellátatlanoknak, mint amennyit a világháboruban ugyancsak részt vett más országok adnak ellátatlan lakosaiknak.

Egyenesen égbekiáltó, hogy a magyar nehéz testmunkás kalórikusan kevesebbet kap, mint amit az angol büntetőintézetekben elzárt bűnösök!

És döbbenetes az is, hogy a berlini hatósági közellátás többet ad Berlin minden lakosának, mint amennyit nehéz testmunkásaink kapnak.

Ez az igazságtalanság nem maradhat!

Ez a tél az ezeréves magyar élet egyik legsúlyosabb, sorsdöntő tele lesz. Tudni kell a falunak is, meg kell érteni, hogy

nem a falu ad a városnak, nem is a paraszt az iparnak, hanem

egyik magyar a másik éhező magyarnak.

Meg vagyok győződve, hogyha a napi politikán felülemelkedve, minden párt legjobb erejét adja, hogy a közellátás zavartalanságát biztosíthassuk, akkor a közellátás, közellátás megoldható lesz.

És ezen a darab földön, amelyen oly sok viszontagság után, de élünk és tovább is nemcsak émi fogunk, de szebb és boldogabb jövő fog várni minden magyar dolgozóra.

Salgótarján új képviselői a nemzetgyűlés megnyitására

November hó 25-én, csütörtökön megnyitott a demokratikus nemzetgyűlés, hogy ezzel a magyar történelem egy új korszaka nyíljon meg. A salgótarjáni kerület, amint tudjuk, négy kommunista képviselőt választott és küldte most a nemzetgyűlés új ülészakara: Kádár János, Oczel János, Hermann Ferenc és Dömötör Ferenc elvtársakat. Küzdelmes feladat vár rájuk: Egy tönkretett és tönkrement nemzet ujjaépítésének nagy munkájában kell résztvenniük. Salgótarján közönsége bizalommal várja el most tőlük és az eredményes munkához sok szerencsét kíván.

Lesz áram vagy nem?

A nyár folyamán egy ízben a Salgótarjában megjelenő „Munkás” című hetilapban egy cikk jelent meg, mely cikkben bizonyos támadást indított a cikk írója a Vizvársztói Villanyerőmű vezetésére ellen, látszólagos szabotálás miatt.

Később a cikkre válasz érkezett Borbély vezérigazgató részéről, aki a Langgyár által adott dokumentumokkal igazolta, hogy a támadás jogtalan volt.

Ez eddig helyénvaló volna, azonban eljárva a Vilamos Centrale üzemi bizottságánál, utabban a következő értesítést szereztem.

Az első számú gép, mely 8000 lóerős, volt a nyári cikk tárgya. Tebát a gépalkatrész öntés még májusban lelt adva és akkor ígéretet kaptak, hogy augusztusban kész lesz. Később a helyreigazító cikk időpontjában a vezérigazgatóság a határidőt decemberre tolt. Most sajnálattal értesülünk, hogy ez a határidő később februárra lett eltolva és már-már olyan hangok hallatszanak, hogy talán csak májusra lesz kész.

Érdeklődésünkre, hogy mi lehet az oka ennek az állandó tologatásnak, azt a választ kaptuk, hogy konkrétumokat nem tudnak ugyan, de erős a gyanu, hogy a vezérigazgatóság nem tesz meg minden tőle telhetőt a Langgyárral szemben, hogy a gépalkatrész idejében elkészülhessen. Értesültünk arról is, hogy a Langgyár bizonyos mennyiségű liszt leszállítása ellenében

A nürnbergi per

A náci összeesküvők működése a hatalom átvétele után

az alkatrész öntést már eszközölték volna. Miért nem tesz meg mindent a vezérigazgatóság, hogy az üzem minél hamarabb és akadálymentesen működ-
bessen?

A helyi munkásság tudtunkkal mindent elkövet, hogy az áramszolgáltatás akadályozva ne legyen, mert a felrobbantott II., III. egyenként 2500 lóerős turbinából áldozatkész munkával egy használható turbinát állított össze. Az üzem indulása óta a IV. számú 10000 lóerős turbina állandóan üzemben van, mely gép a mai időszakban már csúcsterhelést is ért el és könnyen meglehet, hogy a túlterhelés folytán üzem, illetve géphiba következhet be, mely esetben csak a két kis turbinából összeállított kis gép tudná az áramot szolgáltatni.

Ez azonban csak Salgótarján és közvetlen csak a bányá minimális szükségletét tudná biztosítani, tehát az ország különböző városai, községei és üzemeik, amelyek ettől az erőműtől kaptak az áramot, teljesen villany, illetve áramszolgáltatás nélkül maradnának.

Nem akarjuk azt mondani, hogy az üzem helyreállítását tudatosan szabotálják, de a gyanúra minden okunk meg van, mert hiszen országszerte a reakciós fasizta bandák minden eszközzel és móddal igyekeznek a demokráciát elgáncsolni, tehát az eshetőség ebben az esetben is fennállhat, vagy legalább is a fennállását feltételezhetjük.

Szeretnénk, ha ebben a hitünkben, illetve elgondolásunkban csalódás érne bennünket és a vezérigazgatóság bebizonyítana azt, hogy igenis az újítást hazafias közeletességnek tartja és a gépalkatrész leöntését sürgősen eszközölve az üzemeltetést karácsony előtt üzemképessé teszi.

Azt hisszük, nem kívánunk olyat ami lehetetlen, vagy ha jóakarattal és odaadással intézték volna a dolgokat lehetetlen volna.

A magyar dolgozók minden áldozatvállalással küzdenek az ország minél hamarabbi talpraállításon, de nemcsak, hogy joggal elvárják, hanem a legerélyesebben meg is követelik minden vezető pozícióban levő embertől, hogy a rábízott feladatokat maradéktalanul és haladéktalanul végezze el, ellenkező esetben vezérigazgatóság ide, vezérigazgatóság oda, a munkásság maga fogja kezébe venni az ügyek intézését, mert hiszen a vezérigazgatóságok (a multban arra voltak hivatva) nem azért vannak, hogy csak elartottak legyenek a dolgozók által, hanem hogy a közösség érdekében dolgozzanak is, mert országos katasztrófa elhárításáért a felelősséget nem ehet az üzemi bizottságokra tolni, mit a vállalatok vezetői olyan nagy elszáratással tesznek.

Jelentsd fel az árdágító spekulánst!

Felhívás.

„A Magánalkalmazottak Biztosító Intézete felhívja a jelenlegi magyar kormányzat területén élő azokat az öregségi, rokkantsági, özvegyeségi járadékosokat, akik folyó évben még nem kaptak járadékot, illetőleg annak felvételére még nem jelentkeztek, hogy személyi adataik, járadék törzsszámuk és pontos lakáscímük közlésével, valamint az utolsó havi járadék felvételét igazoló postatakarékpénztári szelvény beküldésével írásban vagy személyesen az Intézet Járadékzámfejtési Osztályán (VII., Péterfy Sándor u. ca 14 IV. em 430.) jelentkezzenek.”

Ma, midőn a magyar háborús főbűnösök remegve várják a népitéletét és vallomásaik során feltárul a bűnös magyar mult rejteke, nem érdektelen néhány percet nyugat felé fordítani tekintetünket, hogy bepillantást nyerjünk azokba a bűnös náci-üzemekbe, melyekkel az egész világot lángborították.

A Nemzetközi Katonai Törvényszék november 23-i ülésén különösen olyan okmányokat ismertettek, melyeket az amerikai csapatok Essenben, Krupp titkos levéltárában találtak meg. Az iratok megmutatják,

milyen szerepet játszottak a német konszernnek, különösen a Krupp-cég a német agresszió előkészítésében.

Nagy részük volt benne Göringnek, Schachtnak, Funknak és Kruppnak. A vádló idézte Krupp memorandumát.

Gustav Krupp 1933 áprilisában kidolgozta az egész német ipar hadiüzemi átállításának tervét.

Memorandumában egyenesen azt ajánlja, állítsák az egész német ipart a náci part politikai céljainak szolgálatába.

Az egyik Krupp féle okmány azt bizonyítja, hogy a német nagyiparosok örömmel fogadták a náci part minden előírását.

A vádló ezután idézte Krupp 1944 januári beszédét, melyben hangsúlyozta, hogy különösen

az ipar illegális működése idején — már 1919-ben — óriási tudományos és gazdasági előkészületek folytak az előzendő háborúra.

1933 után a náci azt a feladatot tűzték maguk elé, hogy teljesen harcra kész legyenek Németországot. 1935 májusában meghozták a védelmi tanács megalakításáról szóló törvényt, de ezt a nyilvánossággal nem közölték. Schacht, a Reichsbank volt elnöke lett a hadigazdálkodás főbiztosa. Schacht e minőségében ellenőrizte az egész német ipart, meggyorsította a hadianyagterhelékek tárolását és „Metallforschung” név alatt vállalatot létesített, mely a háború illegális pénzügyi előkészítését végezte. Egyedül a „Metallforschung”ból 12 milliárd márka folyt be háborús célokra. Részvényeit külföldön is áruba bocsátották.

Schacht azzal büszkélkedett, hogy Németország elleneségi számlájára fegyverkezett fel.

Megdöbbenetlen bizonyítékok vannak arra, hogy Schacht sürgette a Rajna-vidék haditermelésre való áttérését és Ausztria elfoglalását.

A német konszernnek, különösen Kruppnak, tevékenyen résztvettek a náci külföldi kénkedési és propagandamunkáiban.

Az ügyész a náci háborús csel-szövényei tárgyában döntő bizonyítékokat terjesztett elő a pénteki tárgyaláson.

Az egyik okmány tanúsága szerint, amely 1937 november 5-én kelt,

Hitler remélte, hogy Franciaország és Nagy-Britannia harcba keveredik Oroszországgal 1938-ban a Földközi tengeren.

Hitler 1939 májusában a következőket mondotta:

„Nagy-Britanniával a küzdelem élet halálharc lesz.

Ha Hollandiát és Belgiumot elfoglaljuk és kezünkbe tartjuk a ha Franciaországot döntően megverjük, ezzel biztosítjuk a feltételeket az Anglia elleni sikeres háborúra.”

Hitler 1939 augusztus 22-én ki-

jelentette, hogy háborút kell kezdeni, mert Göring azt mondta neki, hogy a négy éves terv megbiúsult és

Németország elpusztul, ha nem arat győzelmet egy éven belül.

Senki sem tudja, — mondotta még — milyen sokáig élek. Ezért jobb, ha most tör ki a vizsály.

Ellenségeink kis férgék. Én láttam őket Münchenben.

Ma is nagy a valószínűsége annak, hogy a Nyugat nem fog közbe lépni, ha megtámadjuk Lengyelországot. Elhatározásomat már a tavasszal megboztam, de azt gondoltam

előbb Nyugat ellen fordulok és csak néhány év múlva indulok meg Kelet ellen.

Spanyolországról Hitler ezt mondotta:

Kedvező tényező számunkra Franco. Mi csupán jóakarattal semlegességet kérhetünk Spanyolországtól. Ez azonban Franco szándékán múlik.

Hitler foglalkozott Anglia helyzetével. Azelőtt a választás előtt állunk — mondotta — hogy

vagy lesújtunk, vagy minket pusztítanak el előbb, vagy utóbb teljes bizonyossággal.

Anglia világhelyzete meglehetősen törékeny — folytatta Hitler. Nem akar kockázatot vállalni. Egyik napról a másikra él. Nem kell félnünk a tengeri zárlattól.

Csak attól tartok, hogy az u'olsó pillanatban valamely disznó javaslatokat tesz a közvetítésre.

Egy másik irat, amely 1940 május 2-án kelt, megállapítja, hogy a háború csak akkor folytatható, ha az egész fegyveres erőt a háború harmadik évében Oroszország élelmezi. Kétségtelen, hogy

ha ebből az országhól elszediük azt, ami nekünk szükséges, — mondja az irat — ennek következménye az lesz, hogy többmillió ember éhenpusztul.

Közvetlenül a lengyel háború küszöbén Hitler a következő kijelentést tette: A mi erőnk gyorsaságunkban és kíméletlenségünkben rejlik. Dzsingisz-kán millió asszonyt és gyermeket gyilkolt le saját akaratából és vidám szívvel. A történelem benne mégis csak nagy államépítőt lát. Lengyelországot elnéptelentítjük és németekkel gyarmatosítjuk. A Szovjetuniót összevesszük.

Japánban is könnyen forradalom törhet ki. Igyekezzünk nyugtalanságot támasztani a Távol Keleten és Arabiában.

Ne felejtjük el soha, hogy mi urak születtünk és ezeket a népetket legjobb esetben korbácsra szoruló félmajmoknak tekinthetjük.

Az irat kiemeli, hogy a beszédet nagy lelkesedéssel hallgatták Hitler munkatársai. Göring az azzal tetejére ugrott és táncra perdült.

Gazdák! A beszolgáltatás nemzeji köteleesség!

Gimnáziumunk karácsonyi vására

Néhány üzet kirakatából izléses plakátok hívják fel városunk lakóinak figyelmét a gimnázium Segítő Egyesületének karácsonyi vásárára, mely a szeretet ünnepének első birtoka. Dr. Pettendy Gizella tanárelnöknő buzgó, szakavatott és áldozatkész irányítása

mellett a gimnázium Segítő Egyesületének tagjai nemre való tekintet nélkül serényen, dicséretreméltó módon készítik az ötletesnél ötletesebb, a szebbnél szebb gyermekjátékokat, melyek meglepő izlésről és kezűgyességéről tesz-
nek tanubizonyosságot. A szorgos diákok kezei tulajdonosai talán nem is sejtik, hogy minden egyes általuk készített játék bűd, amelyen keresztül városunk apró emberkéi eljutnak a mesék birodalmába, az álomországba. A hidepitők jutalma ketős lesz, — egyrészt pénzbeli, mellyel segíthetik arra rászoruló diáktársaikat, — másrészt a pénzzel fel nem mérhető erkölcsi jutalom, melyet a boldogságtól kacagó gyermekszemek fognak karácsony estéjén kisugározni.

A magunk részéről örömmel adunk birt a vásárról és kérjük városunk szüleit, keressék fel minél nagyobb számban a vásárolják a kiállított játékokat, melyek meglepően olcsók. A bevételből a az esetiéges túlfizetések-ből a szegény diákokat tankönyv, tandíj, orvos és gyógyszersegéllyel látja el a Segítő Egyesület. Reméljük, hogy a nemes cél érdekében minden játék gazdára fog lőni. A vásár december 1-én, délben kezdődik, vasárnap 10 óratól 4 óráig lehet vásárolni.

Végül köszönetet mondunk úgy a tanárelnöknőnek, mint a diákoknak azért a sok sok fáradságért, ügyszere-
tetért, mellyel lehetővé tették a vásár megtartását a ezzel bebizonyították, hogyan párosul a munkaiskola elve a szociális gondolatla.

Ipari olkkot hatósági áron csak az a gazdalkodó kap, aki beszolgáltatási köteleességének ologot tett!

Köszönet nyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetlen drága jó férjem elhunytá alkalmából úgy személyesen, mint a gyászszertartáson való megjelenésükkel részvételüket kifejezték, jóleső figyelmükért ezúton mondok köszönetet.

Salgótarján, 1945. nov. hó.

Özv. Papp Bóláné.

Elég volt a borzalmakból

Az atombombáról annyit írnak és beszélnek, hogy azt binné az ember, a háború után nincs más dolga az emberiségnek, mint újabb háborúra felkészülni, mégpedig a leggyorsabban.

A föld népe már annyi borzalmat élt át, hogy az ember önmagát mulja felül a borzalmak elviselésében, de ügylátszik, még mindig nem volt elég. Minden vívmány, mely a technikat forradalmasítja az emberi győtrelem előidézőjévé válik, mert olyan kezekbe kerül, akiknél nem az építés a fontos, hanem a hatalom és hogy ezt a céljüket elérhessék, minden eszközt felhasználóznak.

Vajjon az „értelmisség” a tudomány és „kultúra” eme lovagjai, mikor válnak már valóban értelmessé és kulturáltakká, mikor irányítja már gondolataikat és cselekedeteiket az értelem? Erre szeretnénk választ kapni, hogy végre megtalálhassuk azt az utat, amelyik nem a borzalmak végelethatalatlan hal-mazával, hanem a boldogabb jövő reményével kecsegtet bennünket.

Olvasd a SZABAD NÉP-et!

Ez a magyar dolgozók lapja!

Szerkesztőségi órák

mindennap 3—6 ig.

Saját kezükkel

A néptömegek alkotó kezdeményezése a Szovjetunióban

Ferapont Golovátí szaralovi kolhozparaszt 1943-ban a helyi újságban közzétette I. V. Sztálinhoz intézett levelét. Közölte, hogy százezer rubelt kitevő minden megtakarított pénzét arra áldozza, hogy azon hadirepülőgépet vásároljon és kéri, hogy azt a légihaderő egy repülőjének adják át. Sztálin távirattal válaszolt Golovátinak, megköszönve hőkezű adományát.

Golovátí kezdeményezése széles népmozgalommá vált. Négy hónap folyamán az újságok tele voltak egyes személyek és egész csoportok leveleivel és sürgönyeivel, amelyek Sztálinhoz fordultak és arról szoltak, ki milyen összegeket áldoz repülőgépekre, harcikocsikra, hadihajók és más egyéb hadfelszerelési célokra, hogy az ellenség megsemmisítését és a szovjet baza területéről való kiűzését siettesse.

Hatalmas népmozgalom volt ez, amelyet egyik más hadviselő államban sem észleltünk. Amellett ez a mozgalom teljesen magától, önként, alulról jövő kezdeményezés alapján, a néptömegek legmélyéből eredt — Óriási jelentősége volt a szovjetország segélyforrásainak mozgósítása tekintetében és kétségkívül siettetette a végző győzelmet.

Alig csöndesedett el a tüzérségi háború zaja a Volga partján, még füstölögtek a felrobbantott házak, amikor az életben maradt lakosok kezdtek a romokhoz visszatérni. Földkunyhókban és félig tönkretett épületekben ültök tanyát aggastyánok, asszonyok és gyermekek... Nem várva semmiféle parancsra, elkezdtek az utcákat megtisztogatni a törmelékektől, a tégladaraboktól, üvegtől, kezdtek rendet csinálni elpusztított gyönyörű városokban... Egy Cserkászova nevű egyszerű orosz nő asszonyokból álló építő és újjáépítő csoportot szervezett és a helyi újság segítségével felszólította Sztalingrád összes nőit, hogy kövessék példáját.

Cserkászova felbivása meleg fogadtatásra talált Sztalingrád lakosságánál. Tízével és százával alakultak a női újjáépítő csoportok. Az asszonyok hamarosan maguk is megtanultak építeni — kitűnő ácsok, építőmunkások, festők, szerelők stb. kerültek ki közülük.

Cserkászova kezdeményezéséből hamarosan a Cserkászova féle mozgalom lett, amely széleskörű elterjedést nyert mindama kerületekben, amelyek elszegényedtek a fasiszta megszállást és amelyeket a Vörös Hadsereg szabadított fel: Charkovban, Odesszában, Kijevben, Minszkben, a Donec medencében, mindenütt, ahol a hitleristák a pusztítás szörnyű nyomait hagyták maguk után, az asszonyok vitték a szerepet az újjáépítésben.

Charkov felszabadítása után a város lakossága „a helybeli lakosok csoportjának” felbivására, melyet a „Vörös Lobogó” című újságban tettek közzé, hozzáfogott a rendcsináláshoz a városban, a romok eltakarításához, a vízvezeték és világítás helyreállításához, stb. „Charkov minden lakosának zsebében kell lenni az újjáépítési munkakönyvének” — ez volt a jelszava a polgárok kezdeményező csoportjának.

Ugyanez történt a falvakban. A fasiszták által felégetett Andrejevka lakói, a charkovi körzetben, saját erejükből állították helyre falujukat és hírt adtak erről az újságokban. Ez adott jelül szolgált „az andrejevka mozgalom” megteremtésének, amely széles terjedelmet nyert Ukrajna minden falujában. Az ukrán falvak hamar helyreálltak a romokból, természetesen

az állam nagy segítsége mellett, de alapjában véve maga a kolhozparasztok alkotó kezdeményezése és kimeríthetetlen öntevékenysége folytán.

Ugyanez a jelenség észlelhető Kubánban és Fehér-Oroszországban is, ahol a háború pusztító tüze végigvonult.

Vizsgáljuk egy másik terület — a termelés területének tényeit.

1942 végén, az első államigyelőcsapágy moszkvai gyáranak fiatal munkásnője, Jekaterina Bárisnyikova csíszolód, aki egy 7 tagú munkáscsoportnak volt a vezetője, elhatározta, hogy csoportját 3 személyre csökkentse és mellette nagyobb munkatermelékenységet ér el, mint azelőtt. — Elhatározását meg is valósította. Bárisnyikova csoportjából négy személyt felszabadított a többi hárommal a megszabott munkamennyiségnek megfelelő kétszeresét érte el. Ez a technika remek elcsajátításának volt az eredménye.

A dolgozók ilyen határozott kezdeményezései a Szovjetunióban villámgyorsasággal terjednek el. Így volt ez Bárisnyikova kezdeményezésével is. Az összes iparvállalatoknál kezdetét vette a mozgalom a munkahely és az idő jobb kihasználása érdekében.

A tömegek kezdeményezésének kitűnő példájául szolgálhatnak azok a megmozdulások, amelyekkel az építkezés terén a középázsiai szovjetköztársaságban és különösen Üzbekisztánban találkozunk. Üzbekisztán az égetően tűző nap hazája. A víz Üzbekisztán számára életet, termékenységet és gazdagságot jelent. A vízhiány szárazságot és nyomort.

Az üzbek nép a szovjeturalom alatt kezébe vette a vízellátást a ezzel élete átalakult.

A vízhiány Üzbekisztánban igen nagy. Százezer hektáryi száraz föld volna öntözőcsatornák segítségével virágzó gyapotültetvényekké és gyümölcsösökké változtatható. — 1939 őszén Üzbekisztán kolhozparasztjai 270 kilométer hosszú csatorna építését határozták el a Fergana-völgynek, a gyapottermelő Üzbekisztán szívének öntözése céljából. Küldöttséget választottak és azt Moszkvába küldték, hogy technikai és anyagi segítséget kérjen az államtól.

Miután a küldöttség előterjesztését megballagatta, Sztálin azt mondotta: Nagyszerű gondolat. — Támogatjuk.

Az ezen szavak által felbuzdított küldöttség hazatért. És egyszeriben megindult a hatalmas építkezés oly széles néprétegek részvételével, amint még soha senki sem látott. Üzbekisztán 200 000 kolhozparasztja vonult ki a csatornaépítéshez. Az építőmunkában résztvettek az önként jelentkező városi lakosok is: mérnökök, orvosok, írók, színészek, zenészek, tanítók.

1939 augusztus 1-én bugtak fel először a csatornaépítésnél használt gépek, ezen a napon több mint félmillió köbméter földet ástak ki. Az egész augusztus hónapban pedig 15 millió köbmétert. Szeptember 15-ére pedig a csatorna készen volt. 45 napra volt szükség, hogy ezt a hatalmas művet elkészítsék, melyre normális körülmények között 4—5 évet kellett volna fordítani.

Ez hallatlan győzelme volt a népi kezdeményezésnek, igazi népi hőstett. A Narvan folyónak, a Szir Darja mellékfolyójának vizét bevezették az új csatorna medrébe és százezer hektáryi területet öntöztek vele Üzbe-

kisztán szívében, a gyönyörű Fergana-völgyben.

A Sztálinról elnevezett nagy ferganai csatorna létesítése kezdete volt egy sereg ugyanilyen nagy, népszerű munkának Közép-Ázsia egyéb köztársaságaiban: Kirgizisztánban, Kazahsztánban, Tadzsikisztánban, továbbá a Kaukázuson túli köztársaságokban Örményországban, Gruziában, Azurbajdzsánban. Az emberek tíz- és százezrei vonultak saját elhatározásukból, hogy csatornákat, utakat, hidakat, elektromos központokat és vízierőműveket építsenek. Az állam széleskörű anyagi és technikai segítségének felhasználásával a legnagyobb feladatokat valósítják meg, megvetve ezzel alapját egy boldog és gondtalan életnek úgy a maguk, mint a jövő nemzedék számára.

A háború éveiben Üzbekisztánban hatalmas népmozgalom támadt avégből, hogy kiépítsék a köztársaság gazdaságának elektromosítását. 60.000 kolhozparaszt vonult ki 1943 február 10-én a farhadi vízierőmű építéséhez, amely a dnyepri állami elektromos központtal együtt a szovjetenergetika büszkesége lesz.

Sok ilyen népszerű építkezés folyik most a Szovjetunióban. A szovjet nép saját erejéből, saját kezeivel állítja helyre az ellenséges támadás által elpusztított városokat és falvakat, üzemeket és gyárat, saját kezeivel alkot új, hatalmas berendezéseket.

I Rányevszky.

Közkönyha a „Nemzeti szálló”-ban

Harc az éhség ellen! A hat évig folytatott öngyilkos és a végén megérdemelten elvesztett háború minden kísérőjelenségét végig kell szenvednünk. A pusztulás szörnyű processziója, a tömeggyász, a lerombolt házak csupasz, kormos falai, a felrobbantott folyami, közúti és vasúti hidak, a lyukas ház-tetők, a mindenféle hiánnyal küzdő nagyvárosok üzemképtelen gyárai, az infláció, a feketézők biénaserege és még sok sok az ember ébrenlétét és álmát megrontó képek mellett, most újabb és aktuálisabbnál fogva még kétségbeejtőbb gondolatokat kelt bennünk a novemberi fagypontkörű hőmérőjel, a szénhiány miatt kihűlő családi tüzhelyek, az üresen ásitó éléskamrák, a közelgő tél minden nyomorúsága.

Tenni kelleve valamit a köznyomor enyhítésére. Az illetékes tényezők, a kormányzat, a karitatív intézmények, de elsősorban a munkáspártok biztató igyekezettel küzdenek a hideg és az éhség rémségei ellen. Salgótarján proletárvárosi minőségében nem maradhat el ebből a küzdelemből ezért a város szociális ügyosztálya, a „Nemzeti Segély” és a „Magyar Nők Demokratikus Szövetsége” egy közkönyha felállítását határozta el, ahol a város arra rászoruló szegényeit ingyenesen, a nagyon szerény keresetű munkások vagy értelmiségiek pedig olcsó ebédet kaphatnak.

A közkönyha december első hetében indul meg a „Nemzeti szálló” földszinti helyiségeiben amelyek egész nap nyitva lesznek mert ebéddél előtt és után melegedőhelyül fognak szolgálni. Az ebédelletési akcióban résztvenni óhajtok jelentkezhetnek a „Nemzeti Segély” irodájában Fő utca 63 sz. alatt, reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Amikor elismeréssel emlékezünk meg a salgótarjáni ipari medence dolgozó munkásainak segítő készségéről, akik tetemes összegekkel járulnak hozzá a „Nemzeti Segély” és a közkönyha fenntartásához, ugyanakkor bizakodással reméljük, hogy a nagyvállalatok igazgatóságai sem fognak lezárkózni a hatalmas támogatás elől.

Salgótarján népe üzeni...

Hogy a régi rendszerrel szemben ma demokrácia van, ez tény, hármennyire nem tetszik ez a demokrácia engedékenységét kibaszó és a jóindulatával visszaélő egyes uraknak és csoportoknak. Ebben a megváltoztathatatlan tényben bele kell törődniük (ha nebezen is) ha élni akarnak. Ha azonban csak visszaélni akarnak, akkor figyelmükbe ajánljuk: Van még a világon olyan ország, ahol szívesen látják őket, de mi csak azt látunk szívesen, ha nagyon gyorsan tűnnek el az általuk tönkretett országunk területén. A mi türelmünkkel ne éljenek vissza sem a Simonsics Aladárok, a Sily Sámuelek, Helvin Mibályok, Zala Jánosok, Diósi Pálók, sem a közigazgatási bíróság, sem annak a védelmébe vett Kuzmichok, mert végtelenségig azt az aljas országvesztő munkát, amit a nép ellen folytatnak akár a S-ok megkerülésével, illetve bújásával, akár a S-ok mögé bujva, hogy az új demokráciát minél előbb sirba döntsék.

Ezekkel az országvesztő hazafüggelőkkel szemben azt követeljük az új kormánytól, hogy azokat a bíróságokat, illetve intézményeket, melyek a múlt rendszert sirják vissza és egyengetik a talajt a nyugatról visszazivárgó reakciók, fasiszta príbékek részére és akik ezeket az országvesztőket, csak éppen, hogy kitérítésekkel nem látják el, a legsürgősebben váltsak le, illetve függesszék fel működésüket. Követeljük a dolgozók ellátását szabadtól gyárakat, spekulánsok, siberek azonnali és a legteljesebb szigorral való megbüntetését. Ha a józan ész szava nekik nem elegendő, felkötöni belőlük egy párat, hiszen ezek semmivel sem kisebb bűnösök, mint azok a fasiszta bitangok, akik ma az ország rombadöntéséért bíráljuk elől általunk (sajnos azonban még valamennyi él) sőt talán azért követik el gátlatlanságukat a magyar néppel szemben, mert a fasiszta rendszerrel azonosítják magukat és mivel a demokrácia sajnálatos módon keztyűs kézzel bánik velük, vérszemet kaptak.

A dolgozók vállalnak minden áldozatot az újjáépítésben, de a férges sürgős kiirtását követelik, különben a kiirtásról maga a nép fog gondoskodni. Azok akik a demokráciába beleilleszkedni nem tudnak, vagy nem akarnak és külföldről jövő reakció támogatásban bíva az országban a rombolást, a visszaélés munkáját folytatják, okosan tennék, ha nem várnák be, hogy a magyar nép becsületes, jószándéku tömegei vegyék kezükbe ügyeik intézését.

B. A.

A Zagyvapálfalvai Üveggyári MADISZ

fiatal műkedvelő gárdája megérdemelt sikerrel adta elő a „Zimberi Zombori Szépasszony” című vígjátékot az Ipartestület székházában, november 24-én és 25-én. Bulyovszky Dezső ugyanis mint rendező, de ugyanígy mint szereplő a lehető legteljesebbet nyújtotta. Alakításukkal kitűntek: Kovács Ica mint Zomboriné szép és tőkéletes hangjával. Markosi György mely emberábrázolásával, sok esetben nyílt színi tapsot kapott. Ki kell emelni a sok kiváló szereplő közül még Léva-vári Gyulát, kinek finom játéka meglepte a nézőket. Tóth Istvánban jó humoristát fedezett fel a közönség. Női szereplők közül jók voltak: Tóth Piri, Deák Julka, Jós Aranka és Szegedi Irén. Férfi szereplők közül: Berta Ferenc, Tabon Tibor és Szokolai Károly. A karmesteri tisztet Sztanek Gyula töltötte be, ki szép és eredményes munkát végzett a darab zenei részének betanításával.

Salgótarján megyei város igazoló bizottsága a következő határozatokat hozta:

Omtyák Antal közalkalmazott állásától megfosztott, mert minden kényszerítő körülmény nélkül Németországba menekült. (Felfebbezett.)

Reguly Árpád acélgári pénztárnok nyugdíjazásra ítélve, antiszociális magatartása miatt.

Mariuka Gábor szobafestő és mázoló megfedve és ipartestületi valamint érdekképviseleti aktív és passzív választójogától 6 hónapra felfüggesztve, mivel a nyilaskeresztes pártnak tagja volt.

Toth László acélgári üzemi mester kényszernyugdíjazásra ítélve, mert üzemének leszerelésénél buzgón tevékenykedett.

Goró Andor bányafőintéző állásától megfosztva, jobboldali és antiszocialista magatartás miatt.

Nagy Bertalan acélgári számvevő nyugdíjazva, mivel a múltban a munkásság érdekeit nem tartotta szem előtt.

Horváth Iván Géza városi adótitst az állásától megfosztva, mivel a múltban minden kényszerítő hatás nélkül elhagyta az ország területét.

Schlattner Károly bányatisztviselő megfedve, mert italos állapotban demokraciellenes kijelentésekre ragadtatta magát.

Basty Zoltán acélgári tisztviselő állásától megfosztott, mivel a múltban a munkássággal szemben durván és brutálisan viselkedett.

id. Ferencz Sándor acélgári üzemi mester állásától megfosztva antiszocialista magatartása miatt.

Kraft Jenő magántisztviselő megfedve, mivel nevezett hosszú időn keresztül a Magyar Élet pártjának titkára volt.

Vertik László korcsmáros iparjogosi tanácsától 6 hónapi időre eltilva, nyilas és németbarát érzelmisége miatt.

Bakacsi László acélgári üzemi mester nyugdíjazva, mivel nevezett a múltban a munkásokkal szemben brutálisan viselkedett.

Olaj Gyula városi tanácsnok nyugdíjazásra ítélve, mivel személyére nézve jelentkező kényszerhelyezett fennállása nélkül elhagyta az ország területét.

ifj. Ferencz Sándor acélgári tisztviselő állásától megfosztva, mivel a gyár bennterében túlbuzgón járt el.

Goschler Lukács üveggári tisztviselő vezető állásra alkalmatlannak lett kimondva, németbarát érzelmisége miatt.

Az árdragítás és fekete-kereskedelem a börtönbe juttat!

A Jenő-aknai értelmiség roham-munkája.

Jenő-aknai értelmiség megértette a mai szénbányai jelentőséget és a mai demokratikus ország hívó szavát. saját elhatározásából vett részt a széntermelésben.

Hupcsik Géza, Miskei Béla, Kovács Béla, Rácz József bányairnokok, Szép Károly, Mákos János ifj., Pilyinyi István, Gasparovics Ferenc bányakapásnök, Sikona Albert külszíni felvigyázó, Kicsiny Péter üzembizottsági tag és a bányajáró aknász helyett, aki szintén a széntermelésbe kapcsolódott be, Bérces Vendel főaknász foglalkozott a műhelyekben.

A fentiek 8 órai munkaidő alatt 224 q szenet termeltek ki. — A Jenő-aknai értelmiség legyen példaképe az összes értelmiségnek.

Nemzetiségi kérdés a háború utáni Európában

A Moszkvában megjelenő „Novoje Vremja” című folyóiratban I. Levin rendkívül érdekes és nagyjelentőségű cikket ír a háború utáni Európa egyik legfontosabb térsada: a kérdéséről: a nemzetiségi kérdésről. Alább idézzük Levin cikkének legérdekesebb részét:

— Az a tény, hogy a nemzetiségek egymásközötti viszonyát az első világháború után nem odtart meggyökeresen, több módon indokolható, de nem utolsó sorban Dél- és Közép-Európa több állama akkori uralkodó köröknek káros politikájára. Ezek a körök, illetve politikájuk képtelenek voltak a nemzetiségi konfliktusokat demokratikus úton megoldani. Egyik legnagyobb akadályuk azonban a nemzetiségek egymásközötti viszonya békés szabályozásának általában és különösképpen a nemzetiségi kisebbségek problémájának megoldásának az Európa népeinek létét veszélyeztető német imperializmus volt. Ez szüntelen viszálykodást szított azokban az országokban, amelyeket a doctatul szemelt ki s ehhez a német és néhány más kisebbséget használta fel eszközként, mint „ötödik hadoszlopot”.

Most, a háború győzelmes befejezése következtében ez az akadály megszűnt. A megszerzett történelmi tapasztalatok birtokában meg kell övni mindenképp a régi hibák megismétlésétől. Különös jelentősége van azonban annak, hogy ma egy olyan jelentős előfeltétele van meg a nemzetiségi problémák megoldásának, mint a Közép- és Kelet Európa államaiban létező demokratikus rendszerek.

Európa eme részében elképzelhetetlen a nyilvános élet demokratizálása két probléma gyökeres megoldása nélkül: ez a két probléma az agrárkérdés és a nemzetiségi kérdés.

A mai Európa alapvető nemzetiségi problémáját az a feladat képezi, hogy a nyugati és délszláv népeket végérvényesen kivonják a pángermanizmus halálos fenyegetése alól. Ezeket a népeket a németek (valamint a magyarok és a törökök) évszázadokon keresztül elnyomták. Hála Németország leverésének és az Egyesült Nemzetek győzelmeinek, ennek a történelmi feladatnak a nélkülözhetetlen előfeltételei megvalósultak.

A nemzetek egymásközötti kapcsolatainak a mai Európában csak úgy érthető el, hogy Közép- és Délkelet-Európa szláv és más szabadságszerető államai a német támadás megismétlődése — az európai népek létének eme fővesztélye — ellen biztosítékokat kapnak. Ebből a legfontosabb szempontból nézve kell megítélni olyan konkrét feladatokat is, mint a szűkegydíktálta határváltoztatások és az európai államoknak a német kisebbségtől való megszabadítása.

Azoknak az államoknak a határmegállapításánál, melyek a német fenyegetéssel szemben előőrsként szerepelnek, úgy az etnikai, mint történelmi, stratégiai és gazdasági tényezőkkel is számolni kell.

Hogy a határok megbízásánál az etnikai tényezőket tekintetbe kell venni, — ez magától értetődik. Nem szabad azonban személtúyni az előtt az általánosan ismert tény előtt, hogy Közép- és Délkelet-Európában az etnikailag vegyes területeknek egész sora van.

Folytatása következik.

Sirály cserkészek!

Sürgősen közölnék lakáscímeket személyesen Tordai Lajos volt cserkésztilttal. Városháza földszint 6.

Nagymennyiségű bányászbakancs készül

Az Iparügyi minisztérium Intéz kedésére nagymennyiségű bányászbakancsot rendeltek meg különböző kistipari és cipőgyártó cépeknél. Az Első Magyar Cserzőanyaggyárral 200 munkás részére kompenzációs alapon bőranyagot szereznek be. A Wolfner-bőrgyárhoz 120 pár bakancsanyagot utaltak ki. ezenfelül egy külföldi cégnek 3000 pár fatalpú bányászbakancs kompenzációs alapon való behozatalra engedélyt adtak. A bányászbakancs akció kapcsán miniszteri gyártási rendelvényt adott ki a minisztérium és az egyes bőrgyárakat a bőr leszállítására utasította.

Leszerelő hadifoglyok ügyelmébe

A leszerelő hadifoglyok addig, amíg az átvevő állomásokról a bevonulási körponthoz utaznak, mint tényleges katonák szerepelnek, ez idő alatt tehát ennek megfelelően kell viselkedniük is. Mindazok, akiknek a bevonulási körpontok az egyenruhát megtagadják és ezt a leszerelési igazolványokon igazolják, csak olyan egyenruhát viselhetnek, amelyen katonai jelleg (hajtóka, szin, csillag, sapkarósa) már nincs. Azokra, akik katonai jelleg nélküli egyenruhában járnak semmiféle katonai kötelesség nem hárul és polgári személyeknek számítnak.

Starjani Honv. Áll. Pság.

A szénzünet jelentősége az ujjáépítésben

A sok háborús rövid tanév után 1945. szeptemberében végre egy új nyugodt és becses jellegű tanév köszöntött ránk. A háború végetért ugyan, de a tanulói újságra egy új háború zúdult és ez a háború a megpróbáltatások és szenvedések sorozatából áll. A tanulói újságnak szembe kell néznie az e ötte tornyosuló megpróbáltatások felbővel. Egy ilyen nagy viharfelhő az iskolánk szén-elátásának gondja is. Magyarország „Fekete gyémántja” még az iparunkban sem elegendő, nem szólva arról, hogy a kórházak, iskolák, hivatalok és a családi tűzhelyek szűk ségletét fedezni egyáltalán nem tudja. Ezekben a súlyos bajokon mindenféleképpen próbálkoznak segíteni. Gyarak, vasutak a szénhiány miatt állnak le. De az iskolákban rendületlenül folyik a tanítás, még a fűtetlen tantermekben is. Most azonban váratlan fordulat történt: Ugyanis a vallás és közoktatásiügyi miniszter rendelete értelmében, ahol nincs biztosítva a fűtött tanterem, ott általános szénzünetet rendel el a „hideg” hónapokra. Ehhez a szénzünethez szeretnénk mi, diákok is néhány szót hozzáfűzni. A hideg napok ránk köszöntöttek és sorainkban egyre több és több a beteg. Ráadásul tantermeink hideg falakkal fogadnak bennünket, mert annyi szén nem áll rendelkezésünkre, hogy azokat jól át lehetne fűteni. Ezért mi, diákok a téli hónapok alatt mindenütt a tanítás beszüntetését javasoljuk, hogy helyette majd tavasszal és nyáron, az enyhe hónapokban pótoljuk az elmulasztottakat. Ennek a javaslatnak kettős célja van: először úgy ruba, mint cipőmegtakarítás és a sorozatos betegségek elkerülése, másodsor az, hogy a megtakarított tüzelőt úgy az iparban, mint a nélkülözöknél eredményesen lehessen felhasználni. A szénzünet alatt minden tanuló otthon tanulna és hetenként egyszer összejönne az iskolákban, hogy beszámoljanak a feladott anyagból.

Ez nem is olyan lehetetlen és keresztvívhetetlen gondolat, amit nem lehetne megoldani, vagy hátrahátni az ország ujjáépítését. Sőt ellenkezőleg megkönnyíti azt, amennyiben a fel nem használt tüzelőanyagot odajuttatják el, ahol arra legjobban szükség van. Ez az ifúság véleménye a szénzünetről.

— egy kis diák —

A Demokratikus Nőszövetségen keresztül leveleket lehet küldeni a Németországban rekedt leventéknek

Azok a szülők, akiknek leventegyermekük van Ausztriában és címüket tudják, december 15-ig küldhetnek megcímzett levelet a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének Vilma királyné út 42. szám alatti helyiségébe. A leveleket a Nőszövetség a Vöröskereszttel való megallapodás értelmében Ausztriába juttatja.

A bányászok és ipari munkások a magyar gazdától várják a kenyérot!

Közygyülesi meghívás

Vizslási Hangya Fogasztási és Értékesítő Szövetkezet 1. évi dec. 9-én 3 órai kezdettel a szövetkezet nagytermében

rendkívüli közgyülest

tart melyre a tagok az alapszabály értelmében ezennel meghívotnak.

Taggyűlési rend:

1. Igazgatóság választása.
2. Felügyelőbizottság választása.
3. Jeldíványok.

Vizslás, 1945. nov. 25.

Igazgatóság.

SPORT

Játékvezető vizsga.

Vasárnap, november 25-én játékvezető vizsga von Szigetánban. Nem igen volt meg a vizsgák történetében arra példa, ami a mostani vizsgán, hogy valamennyi induló jelölt jó eredményt érti gyakorlati játékvezetővé minősítve.

A kitűnő eredmény László Imre alosztály ügyvezető 10 hetig tartó és fáradságot nem ismerő, lelkismeretes munkáját dicséri.

Játékvezetői lettek: Bulovszky Dezsd, Dombóvári Ferenc, Havnyai Károly, Bakacs Pál, Baskovits József, Takács Daniel, Óvári István, Mathe Sándor, Juhász Sándor, Serégi Albert.

Írógép, varrógép, kerékpár és az összes speciális mérőműszerek szakszerű javító műhelye.

Maurer József,
műszerész-mechanikus mester. — Fő-út 100.

Jó állapotban levő írógépet venni. Városi Üzemek. Városháza I. em. 6 sz.

A szerkesztésért és kiadásért felel: Dr. VASS GYULA.

Nyomatott Végb Kálmán könyvnyomdájában Salgótarján, Fő-utca 66 szám.